

vantøene og Afspærring ikke ere hensigtsmæssige, tror jeg, at jeg kan gaa med, at det vil gaa mig, som det gif den ærede Minister i Slutningen af August. Selv om jeg ikke er fuldstændig overbevist om Nødvendigheden deraf, er der dog saa mange Omstændigheder, der gøre, at man ikke bør vige tilbage derfor, og at man derfor ikke tør paatage sig Ansvaret ved ikke at gøre noget.

Jeg maa maasse nævne, at det forekommer mig ikke, at § 3 i og for sig skulde være enten særlig nødvendig, særlig paa-trængende eller overhovedet heldig. Den Omstændighed, at en Person er Haandværkssvend, kvalificerer ham ikke til at være Smittebærer i større Grad end et hvilket som helst andet Menneske. Allerede det, at han efter sin Stilling skal henvende sig til Autoriteterne, før han faar Tilladelse til at opholde sig her, er en Gæve for ham, men jeg ser ikke, at det skulde føre til, at man skulde gøre en Undtagelse med denne Klasse, og skønt man lader andre passere Grænsen, sige til ham: Du maa ikke en Gang passere Grænsen, selv om du har Opholdsbog. Der siges, at naar det ikke sker, ville den Slags Personer, som skulle have Opholdsbog, strømme bort i stort Antal, fordi der intet er at fortjene. Det kan være rigtigt nok, men jeg tror ikke, at man kan sige, at de, der først drage bort, ere Haandværkssvende og de, der skulle have Opholdsbog, men det er dem, der have nemt ved at rejse og Naad til at rejse. De ville først søge Ophold paa behageligere Steder end der, hvor der bliver dem noget for heldt. Stal man frygte for Oversvømmelse, bliver det netop af Personer i bedre Stilling, de ville begynde og navnlig paa det mest kritiske Stadium, saa komme Haandværkssvende og Bagabonder humpende bagefter.

Justitsministeren (Melleman):

Jeg skal ikke her indlade mig paa det lægevidenskabelige Spørgsmaal, om Kolera kan siges at være kun kontagiøs og ikke miasmatiske, eller om den kun er miasmatiske og ikke kontagiøs, eller om den endelig er begge Dele. Det er jo et Spørgsmaal, som der er Uenighed om blandt de lærde, men jeg vil kun sige dette, at jeg tror egentlig ikke, at der hos de fleste for Øjeblikket er nogen videre Tvivl om, at den er kontagiøs, om man end maatte maa erkende, at den tillige er miasmatiske. Jeg tror ikke, at der er nogen videre Uenighed om, at den kan smitte fra Person til Person, om der end er Mulighed

for, at den ogsaa kan udbrede sig paa anden Maade, navnlig paa Grund af lokale Forhold og Marsjager. Jeg skal blot bemærke, at det i disse Dage i Aviserne omtalte Eksperiment af Pettenkofer bevijer egentlig ikke noget, saavidt jeg kan skønne. Hans Teori er jo gammel, og for saa vidt han maatte have foretaget det omtalte Eksperiment for at bestræfe sin Teori, saa er det for det første ikke noget nyt, thi det, som han har gjort, have andre gjort før ham, og for det andet er der ikke dermed bevist noget imod Kontagionisterne; disse sige jo ikke, at hvert Menneske, som faar Kommabaciller i sig, faar Kolera, men de sige kun, at ingen faar Kolera, som ikke har faaet Kommabaciller i sig; men de sige netop, at de fleste Mennesker, der have en god Fordøjelse, faa ikke Kolera, fordi de faa Kommabacillen i sig, thi i deres Organisme, i Mavejæsten o. s. v., ere de fornødne Betingelser til Stede for, at Bacillen kan blive dræbt. Det er en almindelig Mening ogsaa paa Kontagionisterens Side, at det store Flertal af Mennesker ikke er saaledes modtagelig for Smitte, at de faa Kolera, fordi de faa Baciller i sig. Som Følge deraf betvivler jeg meget stærkt, at man fra den Side kan føle sig videre imponeret af det Eksperiment, som Bladene sige, at Pettenkofer skal have foretaget.

Jeg mener imidlertid ikke, at man skal forholde sig paa den Maade, som den sidste ærede Taler mente at være rigtigt. Jeg forstod ham forøvrigt ikke ganske, thi jeg hentes, at han til Slutning jagde det modsatte af, hvad han jagde i Begyndelsen. I Begyndelsen forstod jeg ham saaledes, at han mente, at saalænge det ikke er bevist, at Kolera er kontagiøs, og saalænge det er tvivlsomt, om den ikke kun er miasmatiske, skulde man lade være at gaa til Afspærringsforholdsregler. Jeg synes det modsatte; jeg synes, at saalænge det er muligt, at den kan være kontagiøs, og saalænge det ikke er givet, at den kun er miasmatiske, hyder simpel og naturlig Forstand, at man skal gøre det forsigtigste og indrette sig, som om den var kontagiøs. Dette forekommer mig temmelig indlysende, og det er derfor det Synspunkt, ud fra hvilket jeg har handlet. Intet at gøre, saalænge det ikke er bevist, at Kolera er kontagiøs, og saalænge det er muligt, at den blot er miasmatiske, vilde, tror jeg, være en urigtig Fremgangsmaade. Den Fremgangsmaade have vi hødet for i 1852 og 1853, og selv de, der den Gang ivrigt forsvarede den Paastand, at Kolera slet ikke smittede, men kun var miasmatiske, f. Eks. afdøde Dr. C. Hornemann,